

8.6.2026

OKV/635/10/2025 ja

OKV/648/10/2025

OKV/635/10/2025-OKV-9

VALTIONEUVOSTON OIKEUSKANSLERI

KANTELUT

Oikeuskanslerinvirastoon on 20.–21.3.2025 saapunut kaksi kantelua (OKV/635/10/2025 ja OKV/648/10/2025), jotka koskevat yhdenvertaisuusvaltuutetun 5.3.2025 antamaa [perusteltua kannanottoa asiassa YVV/1933/2024](#). Kannanotto koskee epäiltyä yhdenvertaisuuslain vastaista syrjintää uskonnon perusteella Suomen vuoden 2025 pakolaiskiintiön kohdentamisen valmistelussa.

Kanteluissa arvostellaan muun muassa yhdenvertaisuusvaltuutetun kannanotossaan tekemää viittausta perussuomalaisten maahanmuuttopoliittiseen ohjelmaan ja valtuutetun kannanotossaan käyttämää ilmausta ”perussuomalaisen puolueen avoin islamofobia”. Kanteluissa pyydetään muun ohella selvittämään, onko yhdenvertaisuusvaltuutetun kannanotto ollut tarkoitushakuinen, asenteellinen tai poliittisesti motivoitunut.

TAUSTAA

Yhdenvertaisuusvaltuutetun perusteltu kannanotto

Yhdenvertaisuusvaltuutettu oli ryhtynyt lokakuussa 2024 omana aloitteenaan selvittämään epäiltyä yhdenvertaisuuslain vastaista syrjintää uskonnon perusteella Suomen vuoden 2025 pakolaiskiintiön kohdentamisen valmistelussa, jossa päävastuu oli ollut sisäministeriöllä. Kannanotossaan yhdenvertaisuusvaltuutettu on vahvistanut syrjinnän jatkamisen ja uusimisen estämiseksi, että sisäministeriön poliittinen johto oli syyllistynyt Suomen perustuslain 6 §:ssä sekä yhdenvertaisuuslain 8 §:ssä ja 10 §:ssä kielletyn syrjivän ohjeistuksen antamiseen pyrkiessään pakolaiskiintiön kohdentamisessa priorisoimaan kristittyjä pakolaisia muslimimaista tulevien pakolaisten kustannuksella. Valtuutetun mukaan syrjivän ohjeistuksen tarkoituksena asiassa oli

OIKEUSKANSLERIN VIRASTO

ollut asettaa pakolaisia eri asemaan heidän uskontonsa perusteella. Valtuutetun mukaan asiaa oli oikeudellisesti perusteltua arvioida sekä uskontoon perustuvana että kansalliseen ja etniseen alkuperään perustuvana moniperusteisena syrjintänä.

Yhdenvertaisuusvaltuutetun kannanoton mukaan asiassa ilmenneiden seikkojen perusteella oli selvää, että sisäministeriön poliittinen johto oli ohjeistuksillaan vuoden 2025 pakolaiskiintiön kohdentamisessa pyrkinyt suosimaan kristittyjä pakolaisia muslimiksi oletettujen pakolaisten kustannuksella ilman lakiperustaa ja perus- ja ihmisoikeuksien kannalta hyväksyttäviä perusteita. Valtuutettu on perustellut arviotaan kuusikohtaisella luettelolla seikoista, jotka hänen mukaansa muun ohella osoittavat kerrotun suosimisen.

Mainitun luettelon viimeisessä kohdassa on todettu seuraavaa: ”Se, että perussuomalaista puoluetta edustava sisäministeri ja hänen erityisavustajansa pakolaiskiintiön kohdentamisessa nimenomaisesti ovat pyrkineet suosimaan kristittyjä pakolaisia perustuslain ja yhdenvertaisuuslain vastaisesti islaminuskontoisten pakolaisten kustannuksella vaikuttaa johdonmukaiselta ottaen huomioon perussuomalaisen puolueen julkituodut poliittiset tavoitteet. Asian selvittämisessä on ilmennyt muun muassa, että perussuomalaisen puolueen maahanmuuttopoliittisessa ohjelmassa vuodelta 2023 on nimenomainen maininta siitä, että ”pakolaiskiintiö on menneisyyden jäännös, josta pitäisi luopua” sekä ”kiintiö voidaan lakkauttaa porrastetusti, jolloin kiintiöön tulee valita vainottuja kristittyjä ja muita kotoutumisennusteeltaan positiivisia ryhmiä.” Perussuomalaisen puolueen avoin islamofobia tulee ilmi myös monessa muussa kirjauksessa edellä mainitussa poliittisessa ohjelmassa kuten seuraavassa: ”Suomessakin monet kotouttamisen ongelmat liittyvät islamilaiseen kulttuurivaikutukseen. Peruslähtökohdiltaan islamilainen traditio on ristiriidassa suomalaisen kristillisen ja humanistisen perinnön kanssa. Suomeen muuttavilta muslimeilta täytyy edellyttää sulautumista valtavirtayhteiskuntaan, eikä niin, että Suomi alkaa islamisoitua”. Asiassa selvitetyn perusteella on ilmeistä, että tällaista avoimesti syrjivää, kansainvälisten ihmisoikeussopimusten, perustuslain sekä yhdenvertaisuuslain vastaista politiikkaa, jolle ei löydy lakiperustaa eikä muutoinkaan perus- ja ihmisoikeuksien kannalta hyväksyttäviä perusteita, on konkreettisesti pyritty toteuttamaan vuoden 2025 pakolaiskiintiön kohdentamisessa.”

Kannanotossaan yhdenvertaisuusvaltuutettu totesi, että asian tarkempi rikosoikeudellinen ja virkamiesoikeudellinen arviointi kuului oikeuskanslerille. Yhdenvertaisuusvaltuutettu saattoi kannanottonsa maaliskuussa 2025 oikeuskanslerin tietoon ja arvioitavaksi siihen liittyvien mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarpeen.

Oikeuskanslerin päätös

Oikeuskansleri Tuomas Pöysti päätti yhdenvertaisuusvaltuutetun mainitun kannanoton ja asiakokonaisuutta koskevan kantelun perusteella tutkia omasta aloitteestaan sisäministeriön ja sen

poliittisen johdon menettelyn pakolaiskiintiön valmistelussa. Oikeuskansleri Pöystin 30.4.2025 asiassa antama päätös ([OKV/549/70/2025 ym.](#)) sisälsi kannanoton oikeuskanslerille tehtyyn kanteluun ja yhdenvertaisuusvaltuutetun oikeuskanslerin tietoon saattamaan asiaan. Ratkaisulla ei käsitelty uudelleen yhdenvertaisuusvaltuutetun jo käsittelemää asiaa eikä muutettu yhdenvertaisuusvaltuutetun edellä kuvattua kannanottoa.

SELVITYS

Yhdenvertaisuusvaltuutettu Kristina Stenman on 30.7.2025 antanut apulaisoikeuskansleri Mikko Puumalaisen pyytämän selvityksen kantelujen tutkimiseksi.

Yhdenvertaisuusvaltuutettu ei ole ottanut selvityksessään suoraan kantaa siihen, miksi valtuutetun käsityksen mukaan oli asianmukaista viitata kannanotossa perussuomalaisten maahanmuuttopoliittiseen ohjelmaan tai käyttää siinä ilmausta ”perussuomalaisen puolueen avoin islamofobia”.

Yhdenvertaisuusvaltuutettu on selvityksessään tuonut esiin muun muassa seuraavaa: ”Sisäministeriön antamissa selvityksissä ei ole esitetty mitään uskottavia ja lakiin perustuvia syitä, miksi ministeriön poliittinen johto on halunnut vahvasti muuttaa pakolaiskiintiön kohdentamista. Toisaalta kuitenkin sisäministerin taustapuolue Perussuomalaiset rp on ohjelmissaan ja kannanotoissaan tuonut vahvasti esille yleistäviä, kielteisiä ja leimaavia kantoja Suomessa asuvista ulkomaalaisista tai ulkomaalaistaustaisista henkilöistä, jotka tulevat muslimienemmistöisistä maista. Uskonnollinen tausta on nostettu vahvasti esille kriteerinä sille, esimerkiksi miten henkilö voi kotoutua Suomeen. Perussuomalaisen puolueen selkeä näkemys on, että kristityt pakolaiset ovat ”kotoutumiskykyisempiä” kuin muslimitaustaiset henkilöt. Puolue katsoo, että on täysin perusteltua kohdistaa pakolaiskiintiö sellaisiin ryhmiin, jotka ovat ”helpommin kotoutettavissa”, muun muassa kristittyihin vähemmistöihin.”

Käsitteen islamofobia käyttämisen osalta yhdenvertaisuusvaltuutettu on selvittänyt muun muassa seuraavaa: ”Kanteluissa oikeuskanslerille on paheksuttu valtuutetun kannanotossaan käyttämää islamofobia-termiä kuvaamaan Perussuomalaiset rp:n maahanmuuttopoliittisia kannanottoja ja sen maahanmuuttopoliittista ohjelmaa ennen vuoden 2023 eduskuntavaaleja. Tältä osin valtuutettu toteaa, että ihmisoikeus- ja rasismiasiantuntijat ovat eri yhteyksissä niin YK:n, Euroopan neuvoston kuin EU:n tasolla tuoneet esiin huolensa muslimeihin ryhmänä eri puolilla maailmaa kohdistuviin leimaaviin, halventaviin ja syrjiviin kannanottoihin ja tekoihin, joita on eri asiakirjoissa kuvattu islamofobiana tai muslimeihin kohdistuvana vihana (anti-Muslim hatred). YK:n yleiskokous hyväksyi vuonna 2022 päätöslauselman, jossa 15 maaliskuuta nimettiin kansainväliseksi islamofobian vastaiseksi päiväksi. Vuonna 2024 laaja joukko YK:n ihmisoikeuksien erityisraportoijaa nostivat esiin huolensa kasvavasta muslimeihin kohdistuvasta vihapu-

heesta ja syrjinnästä. Tähän ilmiöön liittyy – aivan kuten esimerkiksi antisemitismiin – että yksilöön liitetään vahvasti hänen oletetun uskonnollisen ryhmän jäsenyytensä vuoksi kielteisiä ominaisuuksia, perinteitä ja mielipiteitä, jotka peruuttamattomalla tavalla tekisivät hänet kielteisellä tavalla erilaiseksi kuin muut ihmiset. Muslimeihin kohdistuva viha ja syrjintä saa myös usein vahvasti sukupuolittuneita muotoja, niin että esimerkiksi huivia käyttävät musliminaiset ovat erityisen suuressa vaarassa joutua syrjityiksi muun muassa työhönotossa.”

Yhdenvertaisuusvaltuutettu on tuonut selvityksessään esiin myös muun muassa Euroopan neuvoston kansallisia vähemmistöjä koskevan puitesopimuksen neuvoa-antavan komitean 16.6.2025 julkaiseman kuudennen kantansa Suomen osalta. Yhdenvertaisuusvaltuutetun mukaan siinä nostetaan esiin huoli vihamielisestä poliittisesta retoriikasta eri etnisiä vähemmistöjä sekä muun muassa muslimeja kohtaan. Valtuutetun mukaan muslimeihin tai muslimieiksi oletettuihin henkilöihin kohdistuva syrjintä on Suomessa merkittävä ongelma, minkä vuoksi yhdenvertaisuusvaltuutetun työn ytimessä on valtuutetun mukaan oltava kyseiseen uskonnolliseen vähemmistöön kohdistuvien syrjintäepäilyjen selvittäminen ja syrjintään puuttuminen.

VASTINEET

Kantelijat ovat antaneet selvityksestä vastineensa.

RATKAISU

1. Käsittelyrajaus

Yhdenvertaisuusvaltuutetusta annetun lain (1326/2014) 1 §:n 2 momentin mukaan yhdenvertaisuusvaltuutettu on toiminnassaan itsenäinen ja riippumaton. Kyseisen säännöksen perustelujen mukaan valtuutettu on ratkaisu- ja muussa toiminnassaan riippumaton muiden tahojen kuten viranomaisten tai eri intressiryhmien samoin kuin ratkaistavana olevan asian osapuolten vaikutuksesta ([HE 19/2014 vp](#), s. 94).

Yhdenvertaisuusvaltuutetun virkatoiminta kuuluu kuitenkin oikeuskanslerin Suomen perustuslain 108 §:n 1 momentissa säädettyyn valvontavaltaan.

Käsiteltävinä olevissa kanteluissa on laillisuusvalvonnallisesti kysymys yhdenvertaisuusvaltuutetun menettelyn arvioimisesta hyvän hallinnon vaatimusten toteutumisen kannalta. Tällä päätöksellä ei käsitellä uudelleen yhdenvertaisuusvaltuutetun jo käsittelemää asiaa eikä edellä selostettua oikeuskanslerin päätöstä.

2. Säännöksistä

Suomen perustuslain 2 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia.

Suomen perustuslain 108 §:n 1 momentin mukaan oikeuskanslerin tehtävänä on valvoa valtioneuvoston ja tasavallan presidentin virkatoimien lainmukaisuutta. Oikeuskanslerin tulee myös valvoa, että tuomioistuimet ja muut viranomaiset sekä virkamiehet, julkisyhteisön työntekijät ja muutkin julkista tehtävää hoitaessaan noudattavat lakia ja täyttävät velvollisuutensa. Tehtävänsä hoitaessaan oikeuskansleri valvoo perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutumista.

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 18 §:n 1 momentin mukaan yhdenvertaisuuslain noudattamista valvovat yhdenvertaisuusvaltuutettu, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta sekä työsuojeluviranomaiset. Saman lain 19 §:n 2 momentin (1192/2022) mukaan valtuutettu voi antaa yksittäistapauksessa perustellun kannanoton kyseisen lain vastaisen menettelyn ennaltaehkäisemiseksi taikka sellaisen jatkamisen tai uusimisen estämiseksi, jollei kyse ole työ- tai virkaehtosopimuksen tulkinnasta.

Hallintolain (434/2003) 6 § koskee hallinnon oikeusperiaatteita. Sen mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia. Hallintolain 9 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on käytettävä asiallista, selkeää ja ymmärrettävää kieltä.

3. Arviointi

Yhdenvertaisuuslain 19 §:n 2 momentissa tarkoitetussa perustellussa kannanotossa on kyse valtuutetun valvontatoimivaltansa nojalla käsittelemästä tapauksesta antamasta kannanotosta. Käsillä olevassa asiassa yhdenvertaisuusvaltuutettu on tutkinut sisäministeriön poliittisen johdon toimintaa yksittäisessä asiassa ja antanut siihen liittyen tällaisen kannanottonsa.

Hallinnon lainalaisuutta ja lainmukaisuutta edellyttää perustuslain 2 §:n 3 momentin säännös julkisen vallan käytön lakiperustaisuudesta ja hallinnon lainalaisuudesta ja lakisidonnaisuudesta. Sen mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin ja kaikessa julkisessa toiminnassa on lakia tarkoin noudatettava. Korostan mainitun säännöksen merkitystä. Lain tarkkaan noudattamiseen kuuluu myös hyvän hallinnon periaatteiden noudattaminen. Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisen on käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Lisäksi saman lainkohdan mukaan viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden.

Yhdenvertaisuusvaltuutetun tehtävänä erityisviranomaisena on edistää yhdenvertaisuuden toteutumista ja ehkäistä syrjintää. Yhdenvertaisuusvaltuutetun työhön kuuluu muun ohella islamuskoiseen vähemmistöön kohdistuvien syrjintäepäilyjen selvittäminen ja syrjintään puuttuminen. Valtuutetun työ siihen ja kaikkiin muihinkin vähemmistöihin kohdistuvien syrjintäepäilyjen selvittämisessä ja syrjintään puuttumisessa on mielestäni tärkeää. Pidän myös tärkeänä, että yhdenvertaisuusvaltuutettu voi tehtävänsä hoitaessaan nostaa esiin epäkohtia tehtäväkentältään ja tarttua syrjintäepäilyksiin myös hankalasti osoitettavissa tapauksissa. Samalla valtuutetun on kuitenkin viranomaisena toimittava puolueettomasti ja oikeasuhtaisesti. Yhdenvertaisuusvaltuutetun kannanottojen tulee myös objektiivisesti arvioituina näyttää ulospäin puolueettomilta. Lisäksi yhdenvertaisuusvaltuutetun on käytettävä toimivaltaansa vain siihen tarkoitukseen, mihin se on tarkoitettu.

Hallintopäätöksiä ja tuomioistuinten ratkaisuja koskee perustuslain 21 §:ssä mainittu perusteluvelvollisuus. Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava ja päätöksen perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset. Lisäksi on olemassa edellä selostetussa oikeuskansleri Tuomas Pöystin päätöksessäkin mainituin tavoin ([OKV/549/70/2025 ym.](#), s. 24 ja 38.) yleisempi perusteluvelvollisuuteen liittyvä ja useiden perustuslain säännösten taustalla oleva periaate julkisen vallankäytön vastuunalaisuudesta. Kaikkea julkista toimintaa koskee vaatimus siitä, että toiminta voidaan perustella hyväksyttävillä perusteilla.

Viranomaisen asiakirjoissa toiminnan puolueettomuuden ja muun asianmukaisuuden arvioinnissa perusteluilla on keskeinen merkitys. Perustelujen valossa arvioidaan muun ohella sitä, että viranomainen on käyttänyt toimivaltaansa lain tarkoittamaan tarkoitukseen. Perustelut tulee muotoilla siten, että ne osoittavat sen, että viranomainen on arvioinut asiaa objektiivisesti ja ilman ennakkoasenteita. Ratkaisulle ei saa olla muita vaikuttimia kuin ne, jotka kulloinkin käsillä olevaan asiaan asianmukaisesti kuuluvat. Perustelujen tulee olla vakuuttavat ja niiden tulee osoittaa, että tapausta on harkittu monipuolisesti asian edellyttämässä laajuudessa. Perusteluissa tulee tuoda esiin tehtyyn johtopäätökseen päättymisen kannalta riittävät ja tarpeelliset seikat. Viranomaisen mahdolliset tiettyä ennakkoasenneitoitumista osoittavat perustelujen ilmaukset ovat omiaan heikentämään luottamusta viranomaisen puolueettomuuteen.

Yhdenvertaisuusvaltuutettu on kanteluissa arvostellussa perustellussa kannanotossaan tuonut esiin useita seikkoja, jotka valtuutetun näkemyksen mukaan osoittavat, että sisäministeriön poliittinen johto oli ohjeistuksillaan vuoden 2025 pakolaiskiintiön kohdentamisessa pyrkinyt suosimaan kristittyjä pakolaisia muslimeiksi oletettujen pakolaisten kustannuksella. Seikat ovat olleet yhdenvertaisuusvaltuutetun perusteluja kannanotolleen. Yhtenä tällaisena seikkana yhdenvertaisuusvaltuutettu on tuonut esiin perussuomalaisten maahanmuuttopoliittisen ohjelman. Yhdenvertaisuusvaltuutettu on todennut kannanotossaan, että "[p]erussuomalaisen puolueen

avoin islamofobia tulee ilmi myös monessa muussa kirjauksessa edellä mainitussa poliittisessa ohjelmassa”.

En pidä valtuutetun tekemää viittausta maahanmuuttopoliittiseen ohjelmaan lainvastaisena, mutta pidän kuitenkin käsiteltävänä olevassa tapauksessa kyseistä viittausta ongelmallisena. Puolueen ohjelmallisiin kannanottoihin viittaaminen päätöksenteon motiivien perustelemiseksi voi antaa kuvan siitä, että yhdenvertaisuusvaltuutettu tekisi oman puoluepoliittisen kannanottonsa. Yhdenvertaisuusvaltuutetun ratkaisussa ei ole ollut tarkoitus olla kyse kannanotosta yhden puolueen poliittiseen ohjelmaan tai sen sisällön tutkimisesta tai arvioimisesta ylipäätään. Valtuutetun kannanotossa on kuitenkin luonnehdittu yhden puolueen ohjelmaa ja samalla tosiasiassa myös arvioitu sitä.

Ymmärrän, että valtuutetun on ollut tarkoitus käyttää perussuomalaisten maahanmuuttopoliittista ohjelmaa seikkana, joka valtuutetun mukaan osoittaa kristittyjen pakolaisten suosimista muslimiksi oletettujen pakolaisten kustannuksella yksittäisessä päätöksentekotilanteessa. Tekemällä edellä kuvatun viittauksen perussuomalaisten maahanmuuttopoliittiseen ohjelmaan yhdenvertaisuusvaltuutettu on kuitenkin samalla tullut sekä arvioineeksi yksittäisten henkilöiden toimintaa yhden puolueen ohjelmallisen asiakirjan perusteella että arvioineeksi yksittäisen puolueen ohjelma-asiakirjaa sinänsä.

Puolueen poliittinen ohjelma kuvaa tavallisesti puolueen keskuudessa vallitsevaa suhtautumista tiettyä kysymystä kohtaan. Puolueen poliittisissa ohjelmissa voidaan ilmaista asioita, joita puolueessa halutaan tavoitella muun muassa lainsäädännön muuttamiseksi, ja niissä saatetaan käyttää myös värikkäitä ja kiistanalaisiakin ilmauksia. Puoluepoliittiset ohjelmat ovat puolueiden päätöksenteon tulosta. Poliittisen ohjelman perusteella ei mielestäni voida tehdä päätelmää, että puolueeseen kuuluvat henkilöt tai edes puolueen johdossa olevat tai muut puoluetta lähellä olevat henkilöt kannattavat kaikkia puolueen poliittisen ohjelman kirjauksia puhumattakaan siitä, että he toimisivat niiden johdattamina esimerkiksi yksittäisissä päätöksentekotilanteissa. Sama koskee muitakin yhteisöjä. Erilaisten yhteisöjen ja yhdyskuntien jäsenyyksistä ja niiden kannanotoista riippumatta kukin vastaa päätöksentekotilanteissa siitä, että osaltaan toimii sitovien oikeusnormien mukaan. Kerrotun vuoksi on suhtauduttava varoen siihen, että yksittäisen ihmisen tekoja arvioitaisiin tai ihminen leimattaisiin taikka hänen tekojensa motiiveja etsittäisiin hänen jonkin taustayhteisönsä näkemysten perusteella.

Hallintolain 9 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on velvollisuus käyttää asiallista, selkeää ja ymmärrettävää kieltä. Viranomaistoiminnan kielenkäytön on oltava huolellista ja täsmällistä. Hallintolain 9 §:n perustelujen mukaan kielenkäytön asiallisuus merkitsee myös sitä, ettei hallinnon asiakkaaseen kohdisteta loukkaavia tai väheksyviä sanontoja ([HE 72/2002 vp](#), s. 59).

Viranomaisen kielenkäytön on myös oltava sävyltään neutraalia, jotta käytetty kieli välittää kuvan viranomaisen puolueettomasta toiminnasta hallinto-oikeudellisiin yleisiin periaatteisiin viittaen.

Yhdenvertaisuusvaltuutetun kannanotossaan käyttämä ilmaus ”perussuomalaisen puolueen avoin islamofobia” poikkeaa mielestäni sävyltään myös tavanomaisesta viranomaiskielestä. Ilmaus kokonaisuudessaan voi synnyttää lukijassa kuvan tarkoitushakuisuudesta, mikä voi heikentää lukijan luottamusta viranomaisen puolueettomuuteen. Kun lisäksi käsitteen islamofobia merkityssisältö on laaja ja monimerkityksinen, sen käyttöön on voinut liittyä mahdollisuus siitä, että sitä ei pidetä sillä tavoin neutraalina ja yksiselitteisenä kuin viranomaiselta voidaan ratkaisutoiminnassaan edellyttää, kun on ollut tarkoitus puhua muslimeihin kohdistuvasta vihamielisyydestä. Pidän kysymyksenalaisena, onko tällaisen ilmauksen käyttäminen ylipäätään ollut tarpeen yhdenvertaisuusvaltuutetun kannanoton perustelemiseksi. En kuitenkaan katso yhdenvertaisuusvaltuutetun menetelleen sinänsä lainvastaisesti käyttäessään mainittua ilmaisua.

4. Johtopäätökset ja toimenpiteet

Yhdenvertaisuusvaltuutettu toimii erityisviranomaisena, jonka tehtävänä on muun muassa yhdenvertaisuuden edistäminen ja syrjintään puuttuminen yhdenvertaisuuslain ja muun lainsäädännön mukaisesti.

Minulla ei asiasta käytettävissäni olevan tiedon perusteella ole perusteita todeta yhdenvertaisuusvaltuutetun menetelleen lainvastaisesti sisällyttäessään perusteltuun kannanottoonsa viittauksen perussuomalaisen puolueen maahanmuuttopoliittiseen ohjelmaan sekä puhuessaan siinä ”puolueen avoimesta islamofobiasta”. Ottaen huomioon edellä esiintuomani näkökohdat pidän kuitenkin yhdenvertaisuusvaltuutetun menettelyä näiltä osin kritiikille alttiina. Yhdenvertaisuusvaltuutetun ratkaisun perustelut ovat mainituilta osin voineet heikentää luottamusta sen toimintaan riippumattomana ja objektiivisena yhdenvertaisuutta edistävänä ja syrjintään puuttavana erityisviranomaisena.

Saatan edellä esittämäni näkemykset yhdenvertaisuusvaltuutetun tietoon.

Asia ei anna aihetta muuhun toimenpiteeseen.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Oikeuskansleri

Janne Salminen

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Paula Laine-Nordström